

ISSN 0374-3896

**НАУКА
ТА
НАУКОЗНАВСТВО**

**НАУКА
И
НАУКОВЕДЕНИЕ**

**SCIENCE
AND
SCIENCE OF SCIENCE**

№ 2 2009

Редакційна рада

Шпак А.П., Стогній Б.С., Яцків Я.С. (Національна академія наук України),
Стриха М.В. (Міністерство освіти і науки України),
Маліцький Б.А., Храмов Ю.О. (Центр досліджень науково-технічного потенціалу
та історії науки ім.Г.М.Доброва НАН України)

Редакційна колегія

Маліцький Б.А. (головний редактор),
Ван Кецянь (Китай), Грачов О.О., Джозефсон П. (США), Дупленко Ю.К., Єгоров І.Ю.,
Іванова Н.І. (Росія), Кавуненко Л.П., Кияк Б.Р., Кульчицький С.В., Онищенко О.С.,
Онопрієнко В.І., Орел В.М. (Росія), Павленко Ю.В., Пилипчук О.Я.,
Пилипчук О.О. (відповідальний секретар), Радошевич С. (Великобританія), Рижко В.А.,
Рябченко С.М., Савчук В.С., Соловійов В.П. (заступник головного редактора),
Тамаш П. (Угорщина), Храмов Ю.О. (заступник головного редактора)

Редакционный совет

Шпак А.П., Стогній Б.С., Яцків Я.С. (Национальная академия наук Украины),
Стриха М.В. (Министерство образования и науки Украины),
Малицкий Б.А., Храмов Ю.А. (Центр исследований научно-технического потенциала и
истории науки им.Г.М.Доброва НАН Украины)

Редакционная коллегия

Малицкий Б.А. (главный редактор),
Ван Кэцянь (Китай), Грачев О.А., Джозефсон П. (США), Дупленко Ю.К., Егоров И.Ю.,
Иванова Н.И. (Россия), Кавуненко Л.Ф., Кияк Б.Р., Кульчицкий С.В., Онищенко А.С.,
Оноприенко В.И., Орел В.М. (Россия), Павленко Ю.В., Пилипчук О.Я.,
Пилипчук О.О. (ответственный секретарь), Радошевич С. (Великобритания), Рыжко В.А.,
Рябченко С.М., Савчук В.С., Соловьев В.П. (заместитель главного редактора),
Тамаш П. (Венгрия), Храмов Ю.А. (заместитель главного редактора)

Editorial Council

Shpak A.P., Stogny B.S., Yatskiv Ya.S. (Ukrainian National Academy of Sciences),
Stricha M.V. (Ministry of Education and Science of Ukraine),
Malitsky B.A., Khramov Yu.A. (G.M.Dobrov Center for Scientific and Technological Potential and
Science History of NAS of Ukraine)

Editorial Board

Malitsky B.A. (Editor-in-Chief),
Duplenko Yu.K., Grachev O.A., Josefson P. (USA), Ivanova N.I. (Russia), Kavunenکو L.F.,
Khramov Yu.A. (Deputy Editor-in-Chief), Kiyak B.R., Kulchitsky S.V., Onischenko A.S.,
Onoprienko V.I., Orel V.M. (Russia), Pavlenko Yu.V., Pilipchuk O.Ya.,
Pilipchuk O.O. (Organizational Secretary), Radoshevich S. (United Kingdom), Ryabchenko S.M.,
Ryzhko V.A., Savchuk V.S., Solovyov V.P. (Deputy Editor-in-Chief), Tamash P. (Hungary),
Wang Keqiang (China), Yegorov I.Yu.

Засновники — Національна академія наук України, Міністерство освіти і науки України, Центр
досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім.Г.М.Доброва НАН України

Свідоцтво про реєстрацію — серія КВ № 767 від 29 червня 1994 року

Затверджено постановами Президії ВАК України від 10.05.2000 р. № 1-02/5
(в галузі економічних наук), перелік № 5, та від 11.04.2001 р. № 5-05/4
(в галузі історичних наук), перелік № 8
додатком до Постанови Президії ВАК України від 11.10.2000 р. № 1-03/8
(в галузі філософських наук), перелік № 6

Адреса редакції: 01032, Київ-32, бульвар Т.Шевченка, 60, телефони: 486-95-91, 279-15-30
E-mail: naukoznavstvo@nas.gov.ua

СОДЕРЖАНИЕ

НАУКА И ИННОВАЦИОННОЕ РАЗВИТИЕ ЭКОНОМИКИ И ОБЩЕСТВА

<i>Локтев В.М.</i> Размышления о развитии физики в XXI веке.	3
<i>Малицкий Б.А.</i> Детехнологизация и деиндустриализация — основной результат реформирования сельского хозяйства Украины	9
<i>Яцков В.С., Соловьев В.П.</i> Труд и капитал: их роль и взаимовлияние в условиях глобализации	16

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ НАУЧНО- ТЕХНОЛОГИЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА

<i>Кияк Б.Р.</i> Проблемный характер информационно-знание- прогнозных аттракторов в системе науки	25
<i>Попович А.С., Велентейчик Т.Н.</i> Проблемы повышения эффективности государственных целевых программ	38

ИСТОРИЯ, МЕТОДОЛОГИЯ И СОЦИОЛОГИЯ НАУКИ

<i>Дупленко Н.К.</i> Репрессивные действия против украинской биомедицинской интеллигенции в годы тоталитарного режима.	48
<i>Блажевич Н.А.</i> Роль Академии наук Украины в разработке методологии и реализации программно-целевого подхода в управлении наукой и техникой в 1970—1980-е годы	53

УЧЕНЫЕ И НАУЧНЫЕ СООБЩЕСТВА

<i>Гамалия В.Н.</i> К 150-летию со дня рождения Н.Ф. Гамалии (1859—1949)	66
<i>Луговский А.Г.</i> Академик В.Г. Пинчук: страницы жизни и творчества	75
<i>Колтачихина О.Ю.</i> Профессор В.К. Бернацкий — забытое имя	85
<i>60-летие А.П. Шпака</i>	92
<i>70-летие В.И. Оноприенко</i>	94

ЗАРУБЕЖНАЯ НАУКА. МЕЖДУНАРОДНОЕ НАУЧНО- ТЕХНИЧЕСКОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО

Выступление Барака Обамы в Национальной академии наук США (27 апреля 2009 г.) «С каждым новым открытием, увеличивающим наши возможности, возрастает и наша ответственность»	96
<i>Шульгина И.В.</i> Статистика Российской академии наук (сравнение с секторами научной деятельности)	107

ХРОНИКА НАУЧНОЙ ЖИЗНИ	117
--	-----

РЕЦЕНЗИИ	126
---------------------------	-----

АВТОРЫ НОМЕРА	134
--------------------------------	-----

АННОТАЦИИ (АНГЛ.)	135
------------------------------------	-----

TABLE OF CONTENTS

SCIENCE AND INNOVATION-BASED DEVELOPMENT OF ECONOMY AND SOCIETY

<i>Loktyev V.M.</i> Thinking about Development of Physics in XXI Century	3
<i>Malitsky B.A.</i> Technological and Industrial Degradation: The Main Outcome of Reforms in the Ukrainian Agriculture	9
<i>Yatskiv V.S., Soloviyov V.P.</i> Labor and Capital: The Role and Relationship in the Conditions of Globalization	16

PROBLEMS OF DEVELOPMENT OF SCIENCE AND TECHNOLOGY POTENTIAL

<i>Kiyak B.P.</i> Problematic Nature of Information-, Knowledge- and Prediction-Related Attractors in the Science System	25
<i>Popovich O.S., Velenteichik T.M.</i> State Targeted Programs: Problems of Efficiency Enhancement	38

HISTORY, METHODOLOGY AND SOCIOLOGY OF SCIENCE

<i>Duplenko Yu.K.</i> Repressive Action against the Ukrainian Biomedical Intellectuals in the Years of Totalitarian Regime	48
<i>Blazhevich N.O.</i> The Role of the Ukrainian Academy of Sciences in Methodological Developments and Implementation of the Program-Oriented Approach in Science and Technology Administration in 1970-80s	53

SCIENTISTS AND SCIENTIFIC COMMUNITIES

<i>Gamaliya V.M.</i> To 150 th Anniversary since the Birth of M.F.Gamaliya (1859-1949).	66
<i>Lugovsky O.G.</i> Academician V.G.Pinchuk: Introduction to Life and Work.	75
<i>Koltachikhina O.Yu.</i> Professor V.K.Bernatsky: A Forgotten Name	85
60 th Anniversary of A.P.Shpak	92
70 th Anniversary of V.I.Onopriyenko.	94

SCIENCE ABROAD. INTERNATIONAL SCIENCE AND TECHNOLOGY COOPERATION

<i>Speech of Barack Obama</i> at the American National Academy of Sciences (27 th of April 2009) “With each new discovery and new power it brings comes new responsibility...”	96
<i>Shulguina I.V.</i> Statistics of the Russian Academy of Sciences (comparison with other sectors of science)	107

CHRONICLES OF SCIENTIFIC LIFE	117
--	-----

REVIEWS	126
--------------------------	-----

AUTHORS OF THE ISSUE	134
---------------------------------------	-----

ABSTRACTS (ENGLISH)	135
--------------------------------------	-----

МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

**НАУКА
ТА
НАУКОЗНАВСТВО**

№ 2(64)

2009

Виходить 4 рази
на рік
Заснований 1993 р.

ЗМІСТ

НАУКА ТА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ І СУСПІЛЬСТВА

- Локтев В.М.* Роздуми про розвиток фізики у XXI столітті 3
- Малицький Б.А.* Детехнологізація та деіндустріалізація —
основний результат реформування сільського господарства України. 9
- Яцков В.С., Соловійов В.П.* Труд і капітал:
їх роль та взаємовплив в умовах глобалізації 16

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ НАУКОВО- ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ

- Кияк Б.Р.* Проблемний характер інформаційно-знаннєво-
прогнозних атракторів у системі науки. 25
- Попович О.С., Велентейчик Т.М.* Проблеми підвищення ефективності
державних цільових програм 38

ІСТОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ ТА СОЦІОЛОГІЯ НАУКИ

- Дупленко Ю.К.* Репресивні дії проти української біомедичної інтелігенції
в роки тоталітарного режиму 48
- Блажевич Н.О.* Роль Академії наук України в розробці методології
і реалізації програмно-цільового підходу в управлінні наукою
і технікою в 1970-1980-ті роки. 53

ВЧЕНІ ТА НАУКОВІ СПІЛЬНОТИ

- Гамалія В.М.* До 150-річчя від дня народження М.Ф. Гамалії (1859—1949). 66
- Луговський О.Г.* Академік В.Г. Пінчук: сторінки життя і творчості. 75
- Колтачихіна О.Ю.* Професор В.К. Бернацький — забуте ім'я. 85

60-річчя А.П. Шпака	92
70-річчя В.І. Онопрієнка	94

ЗАРУБІЖНА НАУКА. МІЖНАРОДНЕ НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

<i>Виступ Барака Обама в Національній академії наук США (27 квітня 2009 р.)</i> «З кожним новим відкриттям, яке збільшує наші можливості, зростає і наша відповідальність»	96
--	----

<i>Шульгіна І.В. Статистика Російської академії наук</i> (порівняння із секторами наукової діяльності)	107
---	-----

ХРОНІКА НАУКОВОГО ЖИТТЯ	117
--	------------

РЕЦЕНЗІЇ	126
---------------------------	------------

АВТОРИ НОМЕРУ	134
--------------------------------	------------

АНОТАЦІЇ (АНГЛ.)	135
-----------------------------------	------------

Відповідальність за підбір, точність наведених на сторінках журналу фактів, цитат, статистичних даних, дат, прізвищ, географічних назв та інших відомостей, а також за розголошення даних, які не підлягають відкритій публікації, лягає на авторів опублікованих матеріалів. Передрукування матеріалів, опублікованих в журналі, дозволено тільки зі згоди автора та видавця.

Затверджено до друку вченою радою Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М.Доброва НАН України та редакційною колегією.

Редактор, коректор — *М.І. Київський*
Технічний редактор, комп'ютерна верстка
та художнє оформлення — *В.І. Мельніков*

Підписано до друку 13.06. 2009 р. Формат 70x108/16.
Папір офсетний. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 11,90.
Тираж 300 прим. Зам. 9-350.

Видавництво “Фенікс”.
03680, м.Київ-680, вул.Шутова, 13, б.
Тел.: 501-93-01
Свідоцтво ДК № 271 від 07.12.2000 р.